

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celotno K 480—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 48—
za inozemstvo 24—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvar (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 8—
poslana itd. . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/5 mm K 15.
Izjava vsak dan izven
ponedeljka in dneva po praz-
nika ob 9. uri jutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nepravilna pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnike in št. 348 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Na predvečer parlamenta.

Danes ob 10. uri dopoldne se sestane po večmesečnem presledku zopet naš parlament, naša najvišja politična inštanca, ker smo vsaj po zatrdanju demokratičnega časopisa najmodernejša parlamentarna vladavina v Evropi, če ne na svetu.

Po nekkih starih zakonih, ki že več res niso, bi se imela ustavotvorna skupščina avtomatično izpremeniti v zakonodajno, in sicer za dobo dveh let. Tako je baje sklepalo Privremeno Narodno Predstavništvo blagega spomina, ampak to je vse enkrat bilo. Danes sklence gospodje lahko tudi drugače in nihče ne bo ugovarjal.

Mi bi nadaljevali v satiričnem tonu, toda položaj države je v momentu, ko se sestaja redna zakonodajna skupščina, prenesen. Državo moré in tarejo silne notranje težave in, kar je mogoče še važnejše, tudi zunanje politični horizont ni baš brez oblakov.

Naši notranje politični problemi so danes od prvega do zadnjega še n e r e š e n i. Vidovdanska ustava notranje političnega položaja ne samo ni izravnila ali vsaj omilila, ampak ga je še silno poosttrila, tako da je Narodni klub zapustil parlament, kar je spravilo naše najakutnejše notranje politično vprašanje, namreč hrvatsko-srbski spor, pred evropsko javnost. Nič manjše važnosti ni vprašanje Slovencev zaradi nastopa Italijanov v okupiranem ozemlju in postopanja koroških Nemcev. Zaslepljenost vladnih strank seveda vseh teh problemov ne vidi, ker nim ne gre za nič drugega kakor samo za to, da se obdrže na vladi za vsako ceno, tudi za ceno države same, če ne gre drugače. Čujemo mnogo o pogajanjih, toda o kakšnih pogajanjih? Med radikali in demokrati, ki v svoji strankarski strasti bijejo neizprosne boje za pisarska mesta pri okružnih in sreskih oblastih, ne vidimo pa neizmernih ran, ki jih njihovo brezmišelnost gospodarstvo seka državi.

Valuta pada in mi prodajamo svoje blago vedno bolj zastoj. Davki rastejo, a nihče ne ve, kam gre denar. Pritožbe glede carine rastejo od dne do dne, a nihče se zanje ne zmeni. Industrija vpije po zaščitnih carinah, kmetje in delavci zaradi draginje, uradništvo po ureditvi plač, vsa javnost po pravni sigurnosti, ministrski svet se pa posvetuje o raznih ponudbah a la »Omnium Serber«, podpisuje ukaze o razrešitvi definitivno nastavljenih uradnikov in kadar se vpitje iz cele države po zboljanju uprave ne da več preslišati, pošlje Pašića v Pariz, da poroča neznanu kje bivajočemu kralju o — »položaju«!

Tudi vnanje politični položaj ni nič boljši. Res je, da nam pošilja čehoslovaški vojni minister svoje pozdrave po letalcih — poleg pozdravov seveda tudi še kakšno drugo pošto, — ravno tako pa je tudi res, da pošiljajo Italijani Arnavtom orožje in municijo vse tja do naše meje. Za kratek čas aranžirajo Italijani tudi majhno zasedbo luke Baroš, kar spriču bodeče zgradbe železnice Belgrad—Kotor (namesto Split) ni nič važnega, potem povabijo tudi Ogře na oddih v Benetke — na »lido« je res lep —, potem sklence gospodje Italijani potisniti malo entento z nami vred nekoli-ko ob zid, a kaj je to? Malenkosti, za kate-re se še vlada ne briga, kaj še-le parla-ment!

Kaj je naš parlament? Da govorimo po študentovski: »Paukboden« za demo-krate in radikale in nič več. To ni tisto jav-no torišče, kjer se izmenjavajo misli o naj-važnejših državnih problemih, tam se ne krešejo mnenja sijajnih govornikov o res-nih željah in zahtevah ljudstva, ampak gla-suje se in sklepa o malenkostnih željah in potrebah dveh — treh vladnih strank brez ozira na obče dobro, brez ozira na o-žavo, brez ozira na ljudstvo. Obkrožajo nas vnanji sovražniki — kaj za to? Glavno je, da je sreski pisar v Piškopeji demo-krat! Italijani pošiljajo polke v vojni opre-mi na našo mejo — kaj za to? Glavno je, če gre izvoz! Valuta pada — kaj za to? Glavno je, da »zarade« oni, ki so na vrhu! Uradništvo stoka in delavstvo joka — kaj

za to? Glavno je, da bodo po dr. Žerjavovem delili iz Belgrada vsem milosti in do-brote po hrbtu, če ne bodo molčali! Zakaj pa ima vlada moč, ima cenzuro, ima vojsko, ima kralja — čeprav ne doma? Doma so demokratije in dr. Žerjav in basta!

V res parlamentarnih državah vla-da parlament. Pri nas parlament ne vla-da. Naš parlament je karikatura parla-menta. Dobra petina poslancev manjka, ker so njihovi mandati razvečjavljeni, dru-

ga petina ali četrtnina parlamenta se je iz parlamenta odstranila, ostanek se medse-boj prereka za strankarsko nadmoč — ali more iz tega nastati kako državniško delo?

Zato smatramo, da bo sedanje zaseda-nje parlamenta ostalo brezplodno v poli-tičnem in gospodarskem oziru in nas bo pahnilo še globlje v prepad. Edina rešitev iz tega nepovoljnega položaja bi bile nove volitve.

Bojaželni Mažari.

MAŽARSKE PRIPRAVE NA SLOVAŠKI MEJI — ITALIJANSKA POMOC MAŽAROM.

Bratislava, 19. okt. (Izv.) Mažarska armada je zasedla vso slovaško mejo. Mažarska obmejna mesta so prenapolnjena z vojaštvom. V vsako tudi najmanjšo obmejno vas so poslali Mažari vsaj po 100 mož v popolni vojaški opremi. Češkoslovaški vladi te priprave niso ostale nezna-ne in je češkoslovaško vojno ministrstvo ukrenilo vse potrebne protidredbe.

Dunaj, 19. okt. (Izv.) Kakor javljajo Lidove Noviny, je tajen sporazum med Ita-lijo in Mažarsko gotova stvar. Češki listi naglašajo, da so tudi avstrijski delegati, ki so prisostvovali konferenci v Benetkah, dobili isti vtis. Italijanski zunanji minister Della Toretta je v Benetkah naglašal, da Francija in Anglija z Italijo popolnoma so-glašata. Krogi, ki imajo tesne zveze z du-najskim mažarskim poslanstvom, ne taje, da so se vodila intenzivna pogajanja med Italijani in Mažari v Rimu in v Bu-dimpešti. Po splošnem mišljenju je italijan-sko-mažarska konvencija v prvi vrsti na-perjena proti Jugoslaviji.

Dunaj, 19. okt. (Izv.) »Lidove Noviny« poročajo o italijansko-mažarskem spora-zumu, da je Italija garantirala Mažarski efektivno pomoč 40.000 vojakov.

Belgrad, 19. okt. (Izv.) Zadnja mini-strska seja je bila sklicana na zahtevo vojnega ministra Zečevića. Seja je trajala od 5. do 8. ure zvečer. Na sei so pretre-savali položaj glede Albanije in Mažarske.

Bratislava, 19. okt. (Izv.) Mažarska vlada uradno dementira vse vesti, ki se širijo o mažarskih vojnih pripravah. Kljub

temu se trdovratno vzdržujejo vesti o kon-centraciji mažarskih čet na celi severni meji kraljevine SHS. Čete, municijo in orožje vozijo noč za nočjo v zaprtih vago-nih na mažarsko južno mejo. V Veliko Kanizo so prepeljali pred tremi dnevi mno-go čet iz srednje Mažarske. Posamezni polki niso nastanjeni v mestu, ampak po okolici. O premikanju mažarskih čet je medzavezniška kontrolna komisija v Bu-dimpešti sicer obvestila angleško, fran-cosko in italijansko vlado, a do danes ni niti ena omenjenih vlad ničesar ukrenila proti mažarski mobilizaciji.

Dunaj, 19. okt. (Izv.) Monarhistični krogi v Budimpešti in na Dunaju silno paz-ljivo zasledujejo vojaško gibanje na Mažarskem. Oni ne prikrivajo nič več, da se vojaška akcija Mažarske popolnoma krije s karlistično akcijo v Avstriji. Monarhis-tični krogi zatrjujejo, da ententa ne bo in-tervenirala z orožjem, ako se proglasi na Mažarskem monarhija in računajo na po-moč francoskih nacionalistov, ki gledajo v ujedinjenju Mažarske z Avstrijo edino možnost, da se prepreči združitev Avstri-je z Nemčijo.

Budimpešta, 19. okt. (Izv.) Stranka takozvanih »malih posestnikov« se je iz-javila za svobodno izvolitev kralja. Proti tej akciji sta nastopila grofa Aponyi in Andrássy, ki nameravata osnovati pose-ben habsburški blok. Protivita se politiki grofa Bethlena in eno najvažnejših vprašanj notranje politike na Mažarskem je: ali bo zmagal grof Bethlen ali grofa Andrássy in Aponyi.

Resni spopadi ob albanski meji.

ITALIJA HUJSKA ALBANCE NA VOJSKO.

Zagreb, 19. oktobra. »Večer« javlja iz Prizrena, da se na naši meji opaža zbira-nje čet tiranske vlade. Med našimi in al-banskimi predstražami je že prišlo do stre-ljanja.

Zagreb, 19. oktobra. »Riječ« poroča iz Belgrada, da je minister za notranje stvari Pribečević danes sporočil, da so Albanci pri Tetovu napadli selo Tajmaši in požgali 69 hiš, tako da je zgorela vsa vas. Vlada je dovolila kot prvo pomoč 500.000 dinar-jev. Sklenila je tudi ustanoviti posebno ko-misijo, ki bo preiskala zadevo in predlo-žila vladi svoje poročilo.

Skadar, 19. oktobra. Po vesteh iz za-nesljivega vira je bila koncem preteklega tedna v Draču izkrcana ogromna množina orožja in streliva, čigar vrednost cenijo na 20 milijonov lir. Tiranska vlada je izjavila, da je tako veliko vsoto Italija ostala dolž-na Albaniji za zasedbo Valone in okolice.

Elbasan, 19. oktobra. (Presbiero.) Iz zanesljivega vira prihajajo vesti, da ita-lijanski komisar za Albanijo, polkovnik Ca-stoldi, z vsemi silami nagovarja Albance, naj nas napadejo. Ta namera se mu bo morda posrečila, ker tvorijo večino čla-nov tiranske vlade agenti Italije. — O vzrokih poslednjega nesoglasja v tiranski vladi se doznava iz zanesljivega vira: Al-banski delegat pri zvezi narodov, Fan Noli, je zahteval od tiranske vlade, naj po vsej Albaniji priredi protestne shode proti Italiji, da Italija zapusti otok Saseno. Italo-filski ministri niso hoteli sporočiti te za-hteve svojim tovarišem in zaradi tega je skoraj nastala kriza v vladi. Kljub temu so se po deželi prirejale zborovanja, na ka-terih so v ognjevitih govorih napadali Ita-lijo. Ljudstvo je svojemu ogorčenju dalo izraza v demonstracijah pred italijanskim predstavništvom in pobilo nekaj šip.

Pašić in Kumanudi v Londonu.

Belgrad, 19. okt. (Izv.) Finančni mini-ster Kumanudi je odpotoval v družbi mini-strskega predsednika Pašića snoči v Lon-don. Finančni minister se bo pogajal z an-gleško vlado glede odplačila 20 milijonov funtov (t. j. 20 milijard kron), katere dol-guje Srbija Angliji kot vojni dolg. Dokler se to vprašanje ne uredi, naša država ne bo dobila od Anglije nikakega posojila.

Pašić pa se bo pogajal z angleško vla-do o treh vprašanjih: o albanskem vpraš-anju, ki stane našo državo silne milijone,

potem o vprašanju Reke in glede monarhi-stične restavracije v Podonavju. Kakor iz-gleda, Angleži in Francozi niso posebno naklonjeni ekspanzivni politiki Italije na Balkanu. Zato je mogoče, da Pašić ne bo prišel domov praznih rok. Na vsak način pa bo padla glede Skadra v Londonu od-ločitev. Kar se pa tiče podonavske konfe-deracije, je skoraj gotovo, da bi Francozi prav radi oclabili Nemčijo na ta način, da podpirajo kandidature bavarskega princa Ruperta za bavarski prestol.

prihodnjo sejo parlamenta za ponedeljek. Na dnevni red so postavili kot prvo točko: Zakon o centralni upravi.

Ponovni protest posl. Sušnika.

G. narodni poslanec Anton Sušnik je poslal g. ministru za izenačenje zakonov kot zastopniku ministra predsednika sle-dečo interpelacijo:

Gospod minister! Dne 11. oktobra sem poslal na g. finančnega ministra sle-deči protest. (Sledi protest, ki ga je objavil »Slovenec« z dne 13. oktobra t. l.)

Ker do danes še nisem dobil nobene-ga odgovora, primoram sem obrniti se na Vas, gospod minister kot zastopnika mini-stra predsednika in sem sloboden opozo-riti Vas na sledeča dejstva:

1. Trošarina na vino se pobira samo v Sloveniji, ne na Hrvaškem in tudi ne v Srbiji.

2. Trošarine prosto je po naredbi z dne 20. nov. 1920 vse vino, ki ga produ-cent določi za domačo porabo. Le ono vi-no, ki ga producent proda, zapade trošari-ni, za kar je seveda prodajo vina treba naznaniti na pristojno finančno oblast. Kvantiteta vina, namenjenega za domačo porabo, je popolnoma neomejena in ome-njena naredba izrečno pravi, da producentu vina lastnega pridelka, ki ga rabi za svoje gospodarstvo, ni treba naznaniti.

3. Kljub temu in v očitnem nasprotju s to določbo pa je v citirani naredbi, ki je korektura prve ostrejšje naredbe z dne 7. septembra 1920, ostal vasus, da morajo producenti vina ves svoj pridelek najkas-neje v 24 urah naznaniti na pristojni užit-ninski urad.

4. Prestopki so se do zadnjega časa kaznovali po določenih kazenskega zakona o dohodarstvenih prestopkih, kjer je bilo mogoče tudi milostno postopanje. 8. sep-tembra 1921, Službene Novine br. 195. pa je vlada izdala naredbo, oziroma pravilnik o splošni trošarini, ki povišuje trošarino na vino od 32 K za hl na 140. Po tej na-redbi se prestopki kaznujejo kot tihoap-stvo, vsako milostno postopanje je izklju-čeno.

Razumljivo je, da je ta naredba o vin-ski trošarini, ki deloma sama sebi naspro-tuje in deloma uvaja za prestopke drakon-ske kazni, vzbudila med ljudstvom veli-kansko nezadovoljstvo in razburjenje. — Ljudje niso mogli razumeti in tudi finan-čne oblasti same ne vedo razloga, zakaj je treba ves pridelek vina naznaniti tekem 24 ur, če vlada popolna svoboda glede po-rabe vina za dom, če ni treba za to vino plačati trošarine in tudi ne naznanjati, če je določena trošarina samo za ono vino, ki se proda. Zakaj tako kratek rok za nazna-nitev? Zakaj tako strašna kazen? Vstala je sumnja in se namah polastila množice, da tu zadaj tiči nekaj, da bo morda vseeno treba plačati trošarino od vsega vina. Ker drugače, čemu naznanjati? Pa pri ti straš-ni draginji in pri ogromnih davkih sedaj še tako visoka trošarina na vino?! — In lju-dje vina niso naznanjali!

Oblasti so naredbo tako pozno raz-glasile, da je bilo nemogoče ljudem raztol-mačiti jo natanko in pomiriti jih niti po shodih, niti potom časopisja. Oblasti same pa se v tem oziru niti ganile niso. Če bi se naredba začela strogo izvajati, se je pri razpoloženju ljudstva bilo bati nemirov. Zato sem se obrnil na g. finančnega mini-stra, da označeno naredbo takoj ukine, ozi-roma izpremeni.

Do danes g. finančni minister še ni ukrenil ničesar. Finančni stražniki se dr-žijo strogo dobesedno naredbe in že skušajo vršiti kontrolo. Ljudstvo, ki se boji stroge kazni zaplembe vina, je skrajno vznemireno. Ze prihajajo poročila o ža-lostnih dogodkih. Tako se poroča o spopa-du, ki se je vršil med kmeti in finančnimi stražniki v vinskih goricah Grčevje pri Novem mestu, kjer so bili baje trije kmetje težko ranjeni.

Da se pomiri ljudstvo in se prepreči vsi nadaljnji spopadi, se obračam na go-spoda ministra predsednika ter vprašam:

1. Ali je voljan gospod minister nare-dbo o trošarini na vino v ministerskem svetu spraviti takoj na razgovor in zasta-viti ves svoj vpliv a) da se naredba takoj ukine, oziroma izpremeni; b) da se v du-

hu ravnopravnosti in v smislu ustave čl. 116, ki predvideva izenačenje davkov za celo državo, izenači trošarina na vino v vsi državi; c) da se uvede amnestija za vse prestopke predpisov o prijavi vina, ki so jih zagrešili vinogradniki od septembra, oziroma novembra 1920.

2. Ali hoče g. minister storiti vse, da se takoj uvede najstrožje postopanje proti finančnim stražnikom, ki so z oboroženo silo hoteli vršiti svojo službo in s tem že itak razburjeno ljudstvo razdražili do skrajnosti in povzročili dejanski odpor.

Prosim za takojšnji odgovor.

V Ljubljani, dne 18. okt. 1921.

Anton Sušnik,
narodni poslanec.

Slično interpelaciji je g. poslanec odposlal tudi na zastopnika finančnega ministra.

Ljudski tabor v Gornji Savinjski dolini.

Krasen dan, 18. oktober, kakor ga še menda ni imela Gornja Savinjska dolina! Iz vseh občin in župnij so prišli, ozir. se pripeljali naši vrli možje k Sve. Frčišču: od visoke Solčave, daljnje Nove štiške, Gornjega grada, Bočne, Sv. Martina za Dreto, prijaznega Nazarja, Mozirja ter Sv. Mihaela nad Mozirjem, z Rečice, Luč in Ljubnega. Z lepo okrašenega odr. pozdravi nad 2000 številne zborovalce predsednik okrajne Kmetijske zveze Marko Blekač ter da besedo g. dr. Korošcu. Mnogiha viharno pozdravi svojega voditelja, ki nato v nad enournem govoru pokaže temelje dobre gospodarske politike: notranja preobrazba človeške družbe, dobri gospodarski zakoni pa samopomoč potom zadružništva. Ljudstvo je hvaležno srkalo vase besede modrega voditelja. Za dr. Korošcem je govoril poslanec Pušenjak o našem finančnem stanju. Kot član finančnega odbora je s številkami pokazal, kako gospodari sedanja vlada.

Zborovalci so sprejeli te resolucije:

1. Jugoslovanskemu klubu in njegovemu načelniku dr. Korošču izrekamo popolno zaupanje.
2. Z ozirom na gospodarske razmere zahtevamo, da se napravi cesta, ki bo vezala gornjegrajski okraj v mežiško dolino ter železniško progo, ki bo Koroško preko Gornje Savinjske doline vezala s svetom.
3. Protestiramo proti nameravanemu zvišanju davkov.

4. Opozarjamo merodajne kroge na to, da pravčasno gledajo na to, da bo gornjegrajski okraj, kateri je vedno navezan na uvoz živil, pravčasno in v dovoljni meri za zimo in spomlad preskrbljen s živilom.

5. Zahtevamo tarifne ugodnosti za izvoz lesa in visoko carino na uvoz lesa iz drugih držav.

6. Z ozirom na stare pravice, ki so jih imeli gornjegrajski splavarji do polovične železniške vožnje že v prejšnji državi, zahtevamo, da se nam pravica do polovične železniške vožnje zopet vrne.

Po zborovanju se je vršila seja županov, občinskih odborov in namestnikov ter odbornikov vseh Kmetijskih zvez gornjegrajskega okraja, pri kateri je tajnik Krajec poročal o podrobnih organizacijah Kmetijske zveze in Zupanske zveze, kakor jo moramo letošnje zimo izvesti.

Razmejitev v Prekmurju.

Ljutomer, 18. oktobra 1921.

Po zaslišanju vseh jugoslovanskih in ogrskih mejnih občin na licu mesta od Toke do Pince pri izlivu Lendave v Muro, je razmejitvena komisija zaslišala po tri zastopnike, ki si jih je dala pripeljati v Varazdin, iz sedmero osrednjih občin Prekmurja. Dne 15. oktobra so bili zaslišani: Murska Sobota, Petrovci, Križovci, Beltinci,

Hotiza. Dne 17. oktobra so prišli po trije zastopniki iz Turnišča in Dobrovnika.

Dne 17. oktobra je bil h komisiji pozvan tudi g. inženier Kavčič, načelnik za zgradbo železnice Murska Sobota-Ormož, da pojasni, kako daleč je že napredovalo delo za to železnico. G. Kavčič je mogel podati ugodno poročilo. Železnica je že trasirana. Določeni so kolodvori, in sicer: Murska Sobota, Doležljovje, tik pri Muri, Veržej, ob cesti proti Krapju, Ljutomer, kjer bo nov veliki državni kolodvor ob cesti nasproti Kranjčevi opekarni. Na progi Ljutomer se postaja, kakor jih je določila že Avstrija. V Ormožu bo pa zopet velik nov kolodvor, in sicer ne tik ob Dravi, ampak pred Ormožem proti središki strani blizu ceste. Iz tega kolodvora bodo lahko vozili vlaki direktno in na središko stran južne železnice in na kolodvor Ormož južne železnice. Delo vrlo napreduje.

Leseni most pri Veržaju bo tudi kmalu gotov.

Zborovanje hrvatske ljudske stranke

Sarajevo, 19. okt. (Izv.) Glavna skupščina hrvatske ljudske stranke je zborovala 17. in 18. t. m. v Sarajevu. Skupščini je predsedoval poslanec Barić. O političnem položaju sta poročala dr. Šimrak in dr. Deželić. Vsi govorniki so naglašali potrebo revizije ustave in se odločno uprli hegemoniji enega plemena nad drugim, kakor jo določa sedaj veljavna vidovdanska ustava. Skupščina se je izrekla dalje proti vsakemu kulturnemu boju in zahtevala za katoliške v Voivodini popolno versko enakopravnost. Nadalje je skupščina protestirala proti vmešavanju vojnih oblasti v delokrog čisto kulturnih katoliških organizacij.

Baroško vprašanje.

Rim, 19. oktobra. (Izv.) Zunanji minister della Toretta se bo v kratkem sestal z reškimi predsednikom Zanello, s katerim se bo razgovarjal o vprašanju baroške luke. Te konference se bo najbrž udeležil tudi ministrski predsednik kraljevine SHS Nikola Pašić.

Italijanski pritisk na Avstrijo.

Praga, 19. okt. (Izv.) Naknadno poročajo češki listi o sestanku v Benetkah sledeče vlezanimive podrobnosti: Italijanski zunanji minister Della Toretta je pritiskal na Avstrijo na ta način, da je kanclerju Schoberju obljubil izposlovati v najkrajšem času od entente obetane ji kredite, če podpiše sporazum z Mažari. Ko se je avstrijski kancler Schober upiral, ga je opozoril Della Toretta na vojaški položaj, ki je za Avstrijo skrajno neugoden, češ da ji tudi oborožena intervencija male entente ne bo mnogo pomagala, ker bi bila Italija v tem slučaju prisiljena postaviti se na stran Mažarske. Na to grožnjo je odgovoril dr. Schober: »Podpišem, a Vi nosite odgovornost.« Na to je Della Toretta izjavil, da upa, da mu bo skoro mogoče pozdraviti novo državno zvezo med Avstrijo in Mažarsko.

Konferenca v Portorose.

Zagreb, 19. oktobra. Današnji »Jutarnji list« poroča iz Beograda, da se dne 24. t. m. sestane v Portorose konferenca nasledstvenih držav bivše avstro-ogrske monarhije. Konferenca se sestane na željo Italije, ki hoče zavriniti razne očitke male

entente in prevzeti iniciativo za reševanje srednje-evropskega vprašanja.

Zagreb, 19. oktobra. »Riječ« javlja iz Beograda, da bo našo vlado zastopal na konferenci v Portorose, ki se začne dne 24. t. m., dr. Otokar Rybač, bivši delegat na mirovni konferenci v Parizu. Kot strokovnjaki so določeni Vlada Marković, načelnik prometnega ministrstva dr. Benčina ter načelnika poštnega in brzojavnega ministrstva Zlatanović in Krbavac.

PORAZ GRKOV.

Carigrad, 19. oktobra. (Izv.) Iz Angore se poroča, da so turške čete na dveh točkah prekoračile smirsko železnico. Turške čete prodirajo s silnimi napadi dalje in potiskajo Grke nazaj. Grški generalštab se je umaknil v Smirno.

BOLGARSKI KRALJ SE NI ZAROČIL.

Dunaj, 19. oktobra. (Izv.) Bolgarsko poslanstvo izjavlja, da je vest, da se je kralj Boris zaročil z rumunsko princezino Marijo, neresnična.

Politične novice.

+ Shodi SLS. V nedeljo 16. t. m. se je vršil na Blokah shod SLS, ki je zelo dobro uspel. Shod je bil tem važnejši, ker na Blokah že dolgo ni bilo politične manifestacije. Govoril je poslanec Škulj, ki je v krepkih potezah orisal vzroke sedanjega neugodnega političnega in gospodarskega stanja v državi. Posebno živo je naslikal delo »samostojnih«, tako da je eden izmed njih med govorom vzkliknil: »Bil sem tudi jaz pristaš »Samostojne«, ker sem se dal zapeljati lepim besedam, zdaj pa nisem več.« Ta vzklik je zbudil občno veselost in odobravanje, ostale navzoče »samostojne« pa je občila rdečica in so ves čas sramežljivo molčali. Shod je enoglasno izrazil zaupanje in zahvalo »Jugoslovanskemu klubu« in pozval poslance, naj ne odnehajo, dokler se ustava ne revidira. — Isti dan se je vršil shod na Gori pri Sodražici, na katerem je tudi poročal poslanec Škulj in se je sprejela zaupnica našemu klubu.

+ Kot listja in trave nas je... Tako nekako je izzvenel slavonspev trojice demokratskih poslancev, ki so na nedeljskem zaupnem shodu 496 demokratskih zaupnikov iz cele Slovenije dajali korajžo umirajoči JDS. Ko čitamo prazne, plitve govore demokratskih veljakov in če verjamemo trditvam demokratskega časopisja, da so ti govori izzvali velikansko navdušenje političnih samotarjev v Sloveniji, moramo reči: V samozvesti — ne rečemo bahavosti — so demokratje veliki in to je edino, kar je v tej frazerski stranki občudovanja vrednega. Kdor bere poročilo o demokratskem zaupnem sestanku, bi mislil, da ljudstvo kar drvi za demokratji, da se kmetje in delavci kar kosajo med sabo, kdo da bo deležen časti in slave, da bo prej sprejet v najmočnejšo stranko v Sloveniji, ki šteje tri poslance. Ta silna samozavest je v »Jutru« dosegla kulminacijo s silno gesto orjaka, da bi v prahu obležali vsi, ki bi skušali razdirati edinstvo stranke. Ta samozavest je pri demokratih naravnost epidemična, sicer ne bi bil g. minister dr. Kukovec doživel »živahnega pritrjevanja«, ko je centralistično ustavo proglasil za uspeh demokratov, dr. Žerjav pa ne »velikega odobravanja«, ko je kot slab prorok povedal, da noben predlog za revizijo ustave ne bo prišel na površje. Dr. Kukovec je bil pa to pot proti svoji navadi tudi hudomušen, ker je proglasil g. ministra Pribečeviča za največjega dobrotnika Slovencev, zlasti

še uradništva. Pozabil je samo pohvaliti navihanost g. ministra prosvete, ki je go-spode profesorje širom Jugoslavije potegnil za nos, jim obljubil nagrade za čezurno delo, ki bi znesle tako visoko število milijonov, da je bilo z ozirom na finančni položaj države kar otipati, zakaj si je g. minister dovolil to šalo. Hotel je pač doživeti v Zagrebu na proforskem zboru buren pozdrav. Zelo slabo so na shodu odrezali samostojni. Ti so danes res reveži. Že belgrajsko vladno časopisje jih zaničuje kot kvantitativno in kvalitativno brezpomembno stranko, sedaj pa jih prijemajo za ušesa še njihovi lastni očetje! Dr. Kukovec je konstatiral celo krizo v Samostojni kmetijski stranki, češ, da se je prelevila iz razredne stranke v narodno, kar je bila demokratska že davno pred samostojneži. Ker smatra dr. Kukovec svojega ministrskega tovariša Puclja še za mnogo slabšega strankinega voditelja, nego je on sam, zato smatra za svojo veliko kulturno nalogo, da samostojni voz, ki vozi vzporedno z demokratskim, ne zapelje na drugo stran. S samostojneži iz hvaležnosti sicer ne želi boja, toda boljsega jim ne more želiti kakor lastni stranki. Dr. Kukovec in dr. Žerjav sta pa vendar povedala vsak po eno veliko resnico: Prvi, da demokratje nimajo zaslonbe v širokih slojih naroda in zato želijo se zopet vrniti na deželo, drugi pa, da je JDS policajdemokratska stranka. On je še za trši policijski sistem, zlasti je navdušen za dušenje tiska, kar z ozirom na njegove zadnje poraze, ki mu jih je zadalo časopisje v vprašanju ljubljanske univerze, popolnoma razumemo, četudi njegovega reakcionarstva ne odobravamo. Sicer pa g. dr. Žerjav sam ne veruje prav v svoje prorokbe. Zato se je v vprašanju, ali bodo oblastni sabori potrebovali sankcije za svoje sklepe ali ne, odločil za besedo »skoro«, ki še zajca ni ujel. Sicer bo pa politični razvoj šel dalje svojo pot, kakor luna kljub svojemu mrku sveti dalje.

+ Odpusti jim, saj nič ne vedó. Politični diletanti in neorientiranci so dobili kost, ki jo glodajo, pa se pri tem kajpak ne zavedajo, kakšno delo da opravljajo in kakšno politično šarlatanstvo da kažejo. S slastjo ponatiskujejo »Obzoreve« očitke dr. Korošču, da ne pozna Radičevega programa in da ni poučen o sporazumu med hrvatskim blokom in g. Protićem. Sicer ne bi bilo nič čudnega, ako bi kdo ne poznal Radičevega programa, ki se menja kakor veter, in sporazuma z g. Protićem, ker so o tem vsi listi razen »Slovenca« samo ugli-bali, listi hrvatskega bloka pa niso dose-daj nič konkretnega objavili. Toda tega menda ne bo treba dokazovati, da bi moral hoditi g. dr. Korošec po informacije še-le k »najbolje informiranim listoma«, k »Slov. Narodu« in »Jutru«, ki jima zado-stuje, ako »Obzor«, ki sicer zanju nikdar ni verodostojen vir, dementira dr. Korošča, ne da bi njegovo izjavo mogel tudi ovreči s konkretnimi podatki. Piramido, ki jo »Narodov« polemik postavlja dr. Korošču na glavo, si lahko povezne sam na svojo butico in bo — držala. Morda ni več daleč čas, ko si bosta »Narodov« notičar in »Jutrov« falzifikator potihem šepetala vzlic svoji piramidalni vsevednosti: »Si ta-cuisses.«

+ Pribečevič o baroškem vprašanju in našem razmerju nasproti Italiji. Reška »Voce del Popolo« prinaša pogovor svojega posebnega poročevalca z nekim aktivnim državnikom demokratske stranke, ki ima velik delež na političnem življenju države SHS, čegar delavnost je bila že pod prejšnjim režimom iz-

Popotnik.

Ksaver Meško.

(Konec.)

Dolgo nisem mogel zaspati. Slišal sem o. prokuratorja, ko se je proti dvema vračal v svojo celico. Ker mora nadzorovati brate in gospodarstvo ter sprejemati tujce, stanuje v sprednjem delu samostana.

Drugi dan po sv. mašah sva se z o. Evgenom poslovila. Odhajala sva s težkim srcem: kakor bi šla od doma v tuji svet...

Lep zavitek brašna so nama dali na pot: sira, domači pridelek samostanski, s krasnim maslom namazanega kruha in jabolk. Sedela sva med potjo v gozdovih, jedla, hvaležno se spominjala blagih belih menihov, obnavljala spomine, ki sva jih dobila v tihih odsvetnih Fletarih.

Globji vtis je vsaj name naredilo to dvodnevno bivanje v kartuziji nego enotedenske duhovne vaje...

»Otočec in Strugo si oglejta med potjo,« mi je naročevala gospa Klopčičeva, ko sem pred odhodom v Pleterje še obiskal n'nega bolnega soproga. Železniški uradnik na Jesenicah je bil ob prevratu leta 1918. Pa se je kakor mnogi drugi v mladostni navdušenosti žrtvoval za porajajočo se Jugoslavijo. Noč in dan je delal v karavanskem predoru, prehladil se, nakopal si težko vratno in pljučno bolezen. Zdaj boleha, zre smrti nasproti. Sadove njegove idealnosti uživajo drugi, mnogi, ki

so bili v tistih časih vse drugo, le idealni in požrtvovalni ne... A stara pesem je to! Čemu jo ponavljati?

»Otočec in Strugo si oglejta spotoma. Saj ju poznate iz Tavčarjeve novele »Otok in struga«?

Ali ju poznam? Čudil sem se le, da se je v baš tedaj izišli slavnostni številki tako malo pisalo o njegovih povestih. O njih postanku, ozadju, krajih in osebah bi se dalo vendar marsikaj izvedeti od še živečega pisatelja. Zdi se mi, da bi to vsaj večino bralcev zanimalo vsaj toliko kot včasih precej prazno politično besedovanje.

Na poti tja pač ni bilo mogoče. Čas ni dopuščal. Nazaj grede sva hotela ti znamenitosti vsekakor videti.

Povpraševala sva med potjo opetovano, kod naj hodiva. Pri zadnji hiši, preden sva zavila v tisti obširni gozd med bresniško in šentjernejsko faro, še enkrat. Obširno nama je opisal pot oče gospodar. A govoril je toliko o svojih in grajskih njivah in travnikih, ki morava iti mimo njih, da se je celo njegovemu sinu zdelo prehuho. »Oče, tako ne bosta našla. Pa jima bom jaz povedal.« Precej jasnejša je bila njegova beseda.

Nesreča le, da je v gozdovih navadno toliko poti! Ko sva srečno prispela v lesu na hrib, bi se po naročilu in pouku prijaznega fanta morala spustiti po eni tamošnjih poti v dolino na desno. A po kateri? Posvetovala sva se, odločila se kar za prvo. »Bodeva videla, kam prideva.« Greva nekaj časa, pa prideva v prepad, in poti je konec. Stopava nazaj, kreneva po du-

gi poti navzdol. Kmalu naletiva na mladega moža, ki je nakladal bukova drva na voz. Pravi, da je tudi to slepa cesta, ki se kmalu spodaj neha. A ker je bil iz Novega mesta, prave poti proti Strugi tudi on ni poznal.

Tako prideva do tretje. »Ta bo«, se razveseliva. »Tu ob veliki cesti je otava porasla, kakor jo je fant opisoval, potem bolj izvožena.« A kmalu se je cepila. »Kod sedaj? — Po tejle kreniva.« Rečeno, storjeno. Naredila sva pa šele nekaj korakov, kar se nam pripeti nekaj, kar bi zelo lepo sodilo v kak Scottov ali Jurčičev roman. »Kam pa, gospoda?« zazveni nenadoma iz gošče krepak možki glas. Osupneva. A že se izvije izza grmovja mož srednjih let s puško na rami. — »Proti Krki. Struge in Otočca greva gledat.« — »Prav na napačno pot sta zavila. Tukajle gremo. Grem tudi jaz tja.«

Bil je struški logar.

Ni Struga danes več tista razvalina kakor v Tavčarjevi noveli. Prav lep gradič je z lepo kapelico v stranskem stolpu. Le tista pot od Struge do Otočca, nekdanj slavni Lenkovičev last, je grda. Grda zaradi gozdne mračnosti, samotnosti in zaradi tiste hinavske Krke ob njej. Globoko dol v vodo visi vejevje. Kakor bi ga vabila in vlekla voda s tajno silo k sebi, v svoje hladne globine, se mi je zdelo; prav kakor vabi in sili zlobni pogled pače vso omamljeno ptičko bliže in bliže k sebi, v propast in pogubo. Tako nekaj grdo in hudobno mamečega in privlačnega je v ti vodi, da sem stopal vedno v previdni odda-

ljenosti od nje, na drugi strani ceste. In če sem jo nekaj časa gledal, sem moral pogled s silo odvrniti od nje, zapreti oči. Omotica se mi je delala v glavi, kakor bi zrl z visokega stolpa v trmoglavo, mamečo globino... Ali je bilo to le od tega, ker sem bil še od boleznih slaboten, od poti utrujen?

»Kako so hodile po ti neprijetni poti tiste kontese in baronese!« sem razmišljal sam pri sebi raztreseno in nepozorno odgovarjajoč spremljevalcu na njegove besede.

Ko sva stopila ob res krasno ležečem Otočcu na neprijetno se zibajoči most, se je o. Evgen pobožno prekrizal. Za njim še jaz... Bože moj, ali čez ta mostova vozijo? Saj sta se gugala še pod nama. In midva resnično ne tvoriva teže, ki bi bilo treba resno računati z njo... Pod nama pa je prežala temna, globoka Krka, ki je tukaj tem bolj grozeča in sovražna, ker ji otok, na katerem stoji stari grad, razrezava telo na dvoje.

Oglasila sva se seveda v prijaznem župnišču šentpeterskem, pri prijatelju Vovku. Tri litre trškogorske kapljice sva mu uničila. Nesramno, vem. In sram me je zdaj. A tedaj sva bila žejna kakor najbolj izsušena šolska goba...

Brez nezgode sva dospela v Novo mesto in k priaznim bratom v Kandijo.

Lepe te poti v Pleterje in bivanja pri belih menihih v njih tih kartuziji pa se vsak dan z veseljem spominjam.

—::—

redno velika in katerega nasprotno časopisje brez prestanka srdito napada. To je pač Pribičević. Pogovor se je najprej vrtil okoli črnogorskega vprašanja, glede katerega je minister med drugim opomnil, da je Crna gora z zedinjenjem napravila zelo dobro kupčijo. Dočim je tekem dveh in pol let plačala 5 milijonov dinarjev davkov, je pa prešla iz državne blagajne v obliki pokojnin, podpor, javnih del itd. 93 milijonov dinarjev in pol. Potem je prešel pogovor na Reko in Baroš. Tu je pel Pribičević Zanelli veliko hvalo, končno se pa izmuznil jasnemu odgovoru tako-le: »Ali mu bo (Zanelli) uspelo, da dá drug obraz tistemu, kar se je določilo v Rapallu? Ne vem; nočem se lotiti tega bodočega vprašanja.« Če jugoslovanski državnik na ta način govori o baroškem vprašanju, bo pač resnica, da smo Baroš na kakšnem banketu že davno zapili. — Zanimiva so tudi nadaljna izvajanja demokratskega ministra o našem razmerju nasproti Italijanom. Poudarjal je, kako smo drug na drugega gospodarsko navezani in kako prav je imel Zanella, ko je rekel, da mora biti Reka člen, ki bo vezal oba naroda. Na ugovor, da v Jugoslaviji sovražijo Italijane, je Pribičević opozoril, kako varno se gibljejo med nami številni italijanski trgovci in kako se v središčih prodajajo italijanski listi. Ako je kaj nevolje proti Italijanom, so vzrok — italijanski listi, ki širijo napačne vesti o naših notranjih razmerah in govore o bankrotu Jugoslavije. Krivic in krvavih zločinov, ki jih izvršujejo Italijani nad našimi podjarmljenimi brati, se minister Pribičević niti z besedico ni spomnil! — Potem je rekel Pribičević, da se naša legacija v Rimu izpremeni v poslanstvo, v Reki pa se ustanovi legacija. Za vedno boljše odnose med obema narodoma se dá veliko doseči na kulturnem poprišču. »Pri nas« — je rekel demokratski minister (kaj poreče »Slovanski Narod k temu?«) »zavzema italijanska kultura prvo mesto, po naših gimnazijah študirajo Danteja.« Koncal je Pribičević z bankami, češ da bi morala Italija pri nas ustanoviti podružnice svojih bank, ki naj bi se pečale z industrijskimi in trgovskimi posli. To se pravi: prijadrali smo pod spretnim vodstvom sedanjih državnikov tako daleč, da vabimo na razprodajo naših naravnih zakladov in vsega, kar sploh premoremo, že same bankrotne Italijane. Ali smo že na dnu ali še nismo?

+ Angleško-Irska pogajanja. Kakor poroča »Times«, bo potek angleško-irskih pogajanj ta teden jako kritičen. Na dnevnem redu so bistvena vprašanja o Ulstru in razmerju Irske nasproti Angliji. Ulsterčani so že preko Sir Jamesa Craiga v javnosti povedali, da o kaki zvezi z avtonomno Irsko nočejo ničesar slišati.

Žalna manifestacija ljubljanske univerze.

Gospod rektor ljubljanske univerze prof. dr. Gregor Krek je otvoril včerajšnjo prvo sejo univerzitetnega sveta v tekočem šolskem letu s sledečim nagovorom:

»Med počitnicami nam je došla pretresljiva vest, da je izdihnil junaški naš vladar Peter I. Osvoboditelj Svojo plemenito dušo. Vsi se zavedamo neveljavih zaslug, ki jih ima Njegova vzvišena oseba za našo mlado državo. Odeč bi bilo načrtati Njegovo mučniško pot preko potrpljenja, poniževanja in tisočih duševnih in telesnih muk do končne zmage in uresničenja tistega ideala, ki se nam je zdel takrat skoraj nedosegljiv.

Nj. Veličanstvo visokopokojni kralj je osobito nam Slovincem ostavil neizmerno bogato zapuščino: po večjem delu osvobojeno Slovenijo v ujedinjeni kraljevini z moderno, svobodomiselnostjo. Našemu plemenu so zajamčene vse osnovne državljanske pravice ne samo formalno in po besedilu zakona: Uživamo jih dejansko in smo lahko uverjeni, da jih bomo po kraljevi volji uživali vselej v polni meri.

Osobito svoboda nauka in znanosti je bila tudi v bivši Avstriji zakonito zagotovljena in več kot 50 let zajamčena, toda za nas Jugoslovane je bil tudi ta osnovni zakon le prazna beseda, brez realne vrednosti. V novo ustanovljeni naši državi, ki ji je položil temelj blagopokojni kralj, pa se je uresničilo celo najsmelejše naše hrepenenje: mnogoletno naše stremiljenje po najvišjem kulturnem zavodu. Pod Najvišjim pokroviteljstvom Petra Karadjordjevića je bila ustanovljena naša univerza, pač najdragocenejšo volilo, ki nam ga je mogel nakloniti veliki vladar.

Zato je naše neomejeno občudovanje visokih vladarskih čednosti in človeških vrlin, ki so dičile Nj. Veličanstvo, združeno z globoko našo hvaležnostjo, ki je porokinja, da ostane spomin našega naroda na prvega jugoslovanskega kralja za večno neizbriseno.

Slava mu!

Dnevne novice.

— Pozivi rekrutov-poljedelcev odgode. Dopisni urad pokrajinske uprave za Slovenijo poroča iz Beograda od dne 19. t. m.: Ministrski svet je odobril, da se pozivi novih rekrutov-poljedelcev odgode do prihodnje jeseni.

— Protidraginska anketa in g. dr. Pipenbacher. V včerajšnji številki »Slov. Naroda« je g. ravnatelj dr. Pipenbacher pri-

občil izjavo, v kateri pravi, da je poročilo, ki je izšlo v »Slovincu«, kolikor se njegove osebe tiče, »o nemarnosti centralne vlade in naravnost protiusustavnih odredbah posameznih ministrov«, nad vse tendenciozno. Vsakdo, ki je bil navzoč pri anketi in čital poročilo v »Slovincu«, bo moral priznati, da je poročilo celo zelo, zelo omiljeno ravno glede govora ravnatelja g. dr. Pipenbacherja. Dejstvo je, da je g. ravnatelj ponovno zelo ostro kritiziral postopanje finančnega ministra glede onih 10 odstotkov, ki jih nikakor ne mara izplačati; nadalje je označil ukinitve udobnosti minimalne tarife, ugodnosti, ki jo je zadržugam zasigural ministrski svet, izrecno kot protiusustaven čin železniškega ministra. Kdo je vplival na ministre, da so izdali take odredbe, je popolnoma postranska stvar in dejstva ne opravičuje. Glede zadnjega stavka izjave g. ravnatelja moramo omeniti, da v poročilu pač ni bilo nobenega »izrecnega ali prikritega podtikanja centrifugalnega stremiljenja ali separatističnega delovanja«, kajti stvarne kritike vladnega delovanja ne smatramo za centrifugalna stremiljenja in separatistično gibanje. Popolnoma odobravamo odločni nastop g. ravnatelja dr. Pipenbacherja pri anketi, pričakovali bi pa, da te svoje prvotne koraježe v širši javnosti ne bo prikrival iz praznega strahu, da bo sicer krščen za separatista. Upamo pa, da vsaj ne bo negiral očetovstva 3. resolucije, ki je bila na anketi sprejeta.

— Poslovilni dan za rekrute. Prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m. dopoldne ob 9. uri priredi Dekanski odbor v »Kamniškem domu« v Kamniku skupni poslovilni dan za fante, kateri bodo šli z 1. novembrom k vojakom. Govorili bodo govorniki poznavalci vojaškega življenja.

— Kočevje. Na naših Kočevjih po deželi, v mestu toliko ne, je opaziti nekako beganje iz stranke v stranko. Po razpadu Avstrije so prehaali v soc. dem. tabor, nato v komunistično stranko in danes se že eni oglašajo v radikalno stranko. Odvetniški kandidat dr. Sajovic, ki je sam iz JDS skozi SKS prijel v R. S. uporablja vse iznajdbe, kako bi kolikor moč velik kup radikalcev nabral v Kočevjih. Sedaj jim obljublja velike pravice nemškega jezika v uradih. Isto kot pred par meseci komunisti. Na te limance gredo pa le elementi, ki so istega značaja kot radikalni dr. Sajovic, ki bi si rad prislužil mandat.

— Nezasišena zlobnost. Dne 14. t. m. se je pripetil v Grčevju, občina Št. Peter pri Novem mestu, žalosten slučaj, da se je nekaj vinogradnikov, nahujskanih od brezvestnih elementov, z orožjem v roki uprlo finančni straži in orožnikom, ki so hoteli ugotoviti množino letošnjega vketenega vinskega pridelka. Vnela se je bila prava bitka, v kateri je padlo od obeh strani do 100 strelcov. Dva kmeta sta bila ranjena, 20 letni Anton Hrastar je umrl za ranami takoj naslednji dan. Pač žalostno! A ponovno žalostno je, da hočejo samostojni na skrajno podel način upor naprtiti ljudski stranki, oziroma njenemu voditelju v tamonjšnji okolici župniku Francu Vovku iz Št. Petra. Ljudstvo v novomeški okolici vsled znane naredbe o trošarini na vino, za katero naredbo je soodgovorna po ministru Puclju tudi SKS, trumoma zapušča samostojno kmetosko stranko. Da bi ljudi nekoliko premotili, upijejo sedaj po vsej novomeški okolici — posebno pridno jim pomagajo pri ogabnem poslu nekateri novomeški liberalci —: Vse to je povzročil župnik Vovko! Samostojni in liberalci pač dobro vedo, zakaj so si izbrali v svoji lopovščini ravno to osebo. Jim je pač trn v peti! Ni treba seveda poudarjati, da ni župnik Vovko v tej zadevi zagrešil najmanjše reči. Obratno! Ravno on je bil tisti, ki se je spoznavši brezvestno zahrbtno ščuvanje ljudi, ki so daleč, daleč stran od slov. ljudske stranke, trudil, da bi preprečil vsak ne-ljub slučaj. V šentpeterski občinski seji je on 9. t. m. stavil resolucijo, ki je imela namen preprečiti vsako nasilje. Resolucija je bila soglasno sprejeta in odposlana novomeškemu okrajnemu glavarstvu. Isti dan, v nedeljo popoldne, je sklical župnik Vovko v društvene prostore ljudi, kjer jim je prepričevalno obrazložil, kako pogubno bi bilo nastopiti s silo proti financarjem in orožnikom. Miril je ljudi in svaril, nikar ne nasaditi brezvestnim hujskačem! Oporzarjal jih je na event. strašne posledice. In velika večina ljudstva je ubogala svojega voditelja. Prišlo je do upora ravno v tistem kraju, kjer ima slov. ljudska stranka najmanj svojih pristašev v fari. Lahko rečemo: edini človek, ki je poznal vso resnost položaja in ki se je zavzemal na vse kriplje za pomirjenje, je bil župnik Vovko. In sedaj ta lopovska hinavščina političnih nasprotnikov! No, obrekovani župnik je pridno svojim obrekljivcem za petami. Ne odidejo kazni, pa naj so tudi nekateri visoki gospodje vmes!

— Okrožni klub Kranj. Redni mesečni sestanek dobrovoljcev v Kranju se vrši dne 21. t. m. ob 10. pri Novi pošti. — Predsednik.

— Nepošteni čevljar. Tomaž Jančar je v Štepanji vasi popravljal čevlje. Mož ni bil pošten in je poneveril gostilničarki Petkovskovi z Ambrožvega trga par ženskih čevljev in par novih templancev (vrednost 700 kron), ogoljufal Ferdinanda

in Ivano Škrjanc iz Javor za 180 kron in za par baržunastih ženskih čevljev, vredne 400 kron ter je ogoljufal nadalje tudi gostilničarja Jerneja Zupančiča iz Bešenice za 600 kron in njegovega brata Ivana Zupančiča za 500 kron.

— Pogrešana se od 9. oktobra 1921 mladolletna Jernej in Josip Jelen, ki sta pobegla od doma iz Vevč, občina D. M. v Polju pri Ljubljani. Oba sta bila oblečena v črno obleko, mlajši pokrit s čepico, večji s slamnikom. Obrnila sta se gotovo v smeri proti Sočanju. Kdor bi o navedenih kaj vedel, se naproša, da to sporoči njihovi materi Uršuli Jelen, Vevče 28, občina D. M. v Polju pri Ljubljani. Stroški se povrnejo.

— Kam gre denar. Ministrstvo prosvete, ali rekt. minister Pribičević, je podelilo zagrebškemu »Sokolskemu glasniku« 2000 dinarjev podpore. Mogoče, da je ta vsota tudi večja, kajti da je 2000 dinarjev, to poročajo demokratski listi.

Socialni vestnik.

»s Dobrodelnost — centralizirana. Novovoljni odbor »Dobrodelnosti« kot karitativne zveze je imel v torek prvo sejo. Zvezi je prijavilo pristop zopet nekaj novih društev: Kat. društvo rokodelskih pomočnikov, društvo sv. Marte, in karitativne organizacije v Trzinu: Vincencijeva konferenca in društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb za sodni okraj Trzin. Pismo iz Trzina pravi takole: »V nadi, da se bo s tem korakom (osrednjo organizacijo dobrodelnosti) vendar enkrat uresničilo prepotrebno vzajemno delovanje vseh karitativnih institucij Slovenije, se z veseljem podvzamemo, da prijavimo svoj pristop k zvezi.« — Odbor vabi in pozivlja tudi vse druge karitativne institucije v celi Sloveniji, da se po zgledu trziških pridruženj centrali: dobrodelna društva, zavode, naprave, a tudi občine, ki imajo toliko z ubožici opraviti; pa tudi vse druge juridične osebe kakor tudi posamezniki se sprejemajo kot člani. Članarina znaša 20 K. Namen zveze je: 1. vzdrževati vez in po potrebi posredovati med posameznimi dobrodelnimi društvi in zavodi, 2. dobrodelnost organizirati in vsestransko pospeševati, 3. dobrodelne zavode podpirati in skrbeti, da se pravilno vodijo, 4. prirejati karitativne shode in tečaje, 5. voditi karitativno statistiko, izdajati karitativne spise in letna poročila, 6. skupno nabavljati potrebščine in dobrodelne namene. — Zveza se hoče posvetiti karitativnemu delu na celi črti. Zato pa potrebuje tudi podpore. V ta namen se bo odbor obrnil v kratkem do denarnih zavodov, do premožnejših oseb, do dobrih src sploh za denarne prispevke. V teku zime bo »zveza« priredila celodnevno dobrodelen shod, in sicer kako nedeljo, da bo udeležba številnejša. S tem želi »Dobrodelnost« opozoriti vso slovensko javnost na veliko karitativno dolžnost in na velike naloge, ki nas na tem polju še čakajo.

»Delavni čas za uradnike v Nemčiji. Nemško državno ministrstvo je s posebnim razpisom uredilo delavni čas uradnikov. Glasom razpisa je vsak uradnik dolžan vso svojo delovno moč posvetiti službi. Naložena dela se morajo pravočasno izvršiti brez ozira na določene službene ure. Službeni čas znaša redno najmanj 48 ur. Ako pa obstoja služba, zgolj v službeni pripravljenosti, se delavni čas primerno zviša. Načeloma se delavni čas razdeli na dopoldne in popoldne; samo tam, kjer so posebni krajevni ali stvarni razlogi, se more delati v enem roku. Za delo preko 48 ur na teden se ne more zahtevati odškodnine; pač pa se more razlika poravnati z oprostitvijo od dela ob drugem času.

Gospodarstvo.

NAŠA VALUTA ZOPET PADA.

V torek se je naša valuta nekoliko opomogla. Od 1.85 cent. se je dvignila na 1.90 cent. Včeraj pa je zopet padla, in sicer od 1.90 na 1.80, to je na najnižje stanje. Pač žalosten moment naše finančne politike in našega ugleda v širokem svetu.

V Zagrebu so se vse tuje devize in valute dvignile. Tako London, ki je narasel na 1100 kron, Švica nad 54, Pariz, ki bo kmalu notiral 21, dolarji, ki so dosegli 280 K in Italija preko 11. — Berlin se je gibal med 164 do 168.

Zanimivo je, da se je nemško-avstrijska krona dvignila v Curihu od 0.29 na 0.35. Vendar je dunajska borza valed hausse na berlinski borzi zaključila s precejšno hausso in ni prišel ta dvig avstrijske krone preveč v poštev.

BORZA.

Zagreb, 19. oktobra. (Izv.) Devize: Pešta 38%, do 39, Berlin 165—168, Italija 1110—1115, London 1100, Newyork 282½, Pariz 2040, Praga 297—300, Dunaj 980—985, Curih 55¼, Bukarešta 208, Napoleoni 980. — Valute: marka 169—170, lira 1090, dolar 277—280, n. a. krona 10—11, lej 208, carski rublji 12—16.

Dunaj, 19. oktobra. (Izv.) Devize: Pešta 387, Berlin 1700, Italija 11300, London 11450, Newyork 2940, Pariz 21000, Praga 3000, Curih 55000, Bukarešta 2125, Zagreb 1000, Varšava 6000.

Curih, 19. oktobra. (Izv.) Devize: Pešta 0.70, Berlin 305, Italija 2110, London 2110, Newyork 542, Pariz 3860, Praga 565, Dunaj 0.85, Holandska 18.250, Bukarešta 3.90, Zagreb 180, Varšava 0.12. — Valute: n. a. krona 0.22.

Iz Francoske predavanja g. J. Bourgoina se vsled nenadnih zaprek ne vrši danes in se preloži na poznejši čas.

»Uradnikom zvišajo plače — v Avstriji. Pogajanja med vlado in med avstrijsko vlado glede gajanja med uradniki in avstrijsko vlado glede da se zvišajo uradnikom temeljne plače in lokalne doklade za 75 odstotkov, draginske doklade pa za 117 odstotkov.

»Stanje papirnatega denarja v Avstriji se je zvišalo v prvem tednu oktobra za 8.6 milijarde n. a. kron in znaša sedaj 73.79 milijard.

»Italija ni prepovedala samo uvoza naših volov, ampak je razveljavila prepoved tudi na prešice.

»Italijanska trgovska bilanca izkazuje, da je Italija uvozila letos blaga za 13.454 milijonov lir, izvozila pa blaga za 5282 milijonov lir.

»Prodaja praznih konzervnih skateli. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški borbeni v Ljubljani, da se vrši dne 24. oktobra t. l. v Osjeku in 29. oktobra t. l. v Sl. Požegi, vsakokrat ob 9. dopoldne, v pisarni intendantskega skladišča v Osjeku, oziroma v Sl. Požegi, javna ustmena licitacija za prodajo praznih konzervnih skateli (v Osjeku okoli 90.000 komadov, v Sl. Požegi okoli 5500 komadov). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je interesantom na vpogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

»Orient«, mednarodna, trgovsko spedičijeka in skladiščna d. d. v Mariboru, daje na javno subskripcijo 1.000.000 dinarjev. Ustanovitev te družbe je bila odobrena od ministra za trgovino in industrijo z odlokom od 15. avgusta 1921 VI, št. 3905. Ker je družba ustanovljena od domačih trgovcev in industrijev na iniciativo Trgovskega gremija v Mariboru in sporazumno z ostalimi stanovskimi tovariši iz vseh trgovskih centrov, prporočamo skup delnic tega za trgovski stan važnega podjetja, obenem pa opozarjamo na oglas na zadnji strani.

Ljubljanske novice.

Ij Novo vodstvo SLS za Ljubljano se je na sinočnji seji pod vodstvom načelnika Fr. Kremžarja sledeče sestavilo: 1. podnačelnik Strnad, 2. podnačelnik Vrtovec, tajnik Hošnjak, blagajnik Ogriček. Poleg načelstva se izvolijo v izvršilni odbor sledeči člani vodstva: dr. Stanovnik, M. Moškerc, Lavtižar in Ogrin. — Seja se je nato bavila z organizacijo SLS za Ljubljano.

Ij Starejšinski sestanek se vrši v petek, 21. t. m., ob poldeveti uri zvečer v veliki dvorani akad. doma. Predava to v. N. Velikonja o izletu v Strassburg.

Ij Prosveta frančiškanske župnije (Pevski odsek). Pevski vaja za mešan zbor danes (četrtlek). Važno. — Pevovodja.

Ij Novo društvo. V Ljubljani se je ustanovilo novo društvo, katero se imenuje »Društvo sodnopisarniških uradnikov in oficijantov za Slovenijo« s sedežem v Ljubljani. Člani društva so lahko le dejanski službovalci sodno-pisarniški in izvršilni uradniki (uradnice), sodno-pisarniški oficijanti (oficijantije) in sodno-pisarniški pomočniki in pomočnice.

Ij Napoleondorska afera na Rakeku. O tej zadevi smo prejeli še naslednje poročilo: Koncem septembra je Milan Matjašič, začasni policijski pisar obmejne komisarijata na Rakeku od sprednjega restavracijskega voza pri dunajskem ekspresu Pflamsterju prejel zavoj z 2000 napoleondorski prapombo, naj mu on (Matjašič) takoj izplača nagrado, ki je po zakonu za »hvatatec« odmerjena. Matjašič si je denar, ki je bil najbrž namenjen za Italijo in katerega bi moral zapleniti, pridržal ter izplačal omenjenemu sprednjiku naslednji dan 40.000 dinarjev. Podelil je še par drugim osebam običajne »nagrade«, ostalo vsoto je pa naložil pri različnih denarnih zavodih. Radi soudeležbe je bil aretiran tudi agent Aleksander Toksanović, ki je opravljal istega dne z Matjašičem službo na dunajskem ekspresu. V zvezi s to zadevo so se izvršile tudi v Zagrebu razne aretacije in hišne preiskave pri bančnih zavodih, katere so privedle tudi do razkritja operacij s ponarejenimi dolarskimi čeki od strani organizirane verižne in tihotapske družbe, katere je načeloval »bankir« Mahler. Z ozirom na tozadevno »Slovenec«v notico se nam pojasnjuje sledeče: Na brzojavko dunajskega policijskega ravnateljstva je podzvel obmejni komisar takoj vse potrebne mere in vodil preiskavo, dokler ni bila krivda g. Matjašiča nepobito dokazana. Sele nato se je obrnil na policijsko ravnateljstvo v Ljubljani in prijavil celo zadevo. Policijsko ravnateljstvo si je izposlovalo od državnega pravdnika sklep za aretacijo in je poslalo na prošnjo obmejne komisarija g. polic. nadzornika Habeta in nekaj drugih detektivov na Rakek, ki so izvršili potrebne aretacije. V zadevo ni razen Matjašiča in agenta Toksanovića zapleten noben drugi organ obmejne komisarijata na Rakeku.

Ij Goljufiji »sokolske« dvorni dobavitelj. V slovenskih sokolskih krogih so bili zadnje dni zelo pobiti, ker so izvedeli, da je eden njihovih bratov izvedel dve veliki, suzučni goljufiji. V sokolskih krogih zelo znani Sokol brat France Miklavc je stanoval v Beogradu, kjer je po priporočilih ljubljanskih sokolskih pravkov dobil velik ugled in splošno zaupanje. Znan je bil tudi na dvoru, kjer so mu izročili nabavo parketnih kock v novi kraljevski palači in mu izročili na račun 44.000 kron. Sokol brat France Miklavc se je odpravil v Ljubljano, da naroči parkete, toda naročil ni ničesar, marveč se je nastanil pri »Slovincu«, kjer je živel kot velik »gospod«, se zabaval v družbi lahkoživih gospodov in ženskega sveta, razširjajoč bratsko sokolsko idejo. Ko mu je zmanjkalo drobiža, je šel k neki ljubljanski tiskarici, od katere je izvil vsoto 100.000 kron. Medtem so v Beogradu že betonirali tla in čakali Miklavčevih kock. Ker ni bilo kock in tudi Miklavca ne, se je pripeljal v Ljubljano gospod inženir Zivković in pritisnil na Miklavca, naj dobavi kocke ali pa vrne sprejetih 44.000 kron. Miklavc ni mogel storiti ne enega, ne drugega. Zatekel se je k svojim prijateljem bratom Sokolom, ki so v resnici storili vse, da bi prešili svojega brata Miklavca, toda medtem se je že tudi izvedelo, da je dični brat Sokol Franc Miklavc ogoljufal tudi neko ljubljansko firmo. Sicer bogati Miklavčevi sorodniki tudi niso hoteli prevzeti jamstva za Miklavčeve čedne kupčije. Preostalo ni drugega, kakor da so izročili Miklavca sodišču. Tisti, ki morajo to znati, pripovedujejo, da je brat Sokol Franc Miklavc pisal iz zaporov ginljivo pismo g. ravnatelju Praprotniku, naj prevzame on jamstvo za njegove dolgove, toda če ima že človek smelo, jo ima in g. Miklavc, dasi prijatelj najvplivnejših bratov Sokolov, je bil zelo žalosten, ko se mu je povedalo, da gospoda Praprotnika ni v Ljubljani, marveč da se mudi zdaj po kupčijskih poslih na Dunaju. Gotovi krogi, kateri bi bili radi brata Miklavca rešili, šušljajo med seboj, da obstoja nevarnost, če bi brat Miklavc prišel pripovedovati reči, ki marsikateromu ne bi bile všeč.

Ij Zdravstveni izkaz ljubljanske občine za čas od 9. do 15. t. m. Rodilo se je 12 moških in 13 ženskih otrok, skupaj 25. Umrlo pa je 12 moških in 8 ženskih, skupaj 20 oseb, med temi je bilo 14 tujecev. Od nalezljivih bolezni so bili prijavljeni 4 slučaji škrlatinke, 3 slučaji trebušnega legarja, 1 slučaj vročice in 10 slučajev griže.

Ij Ljubljana miha Heleno Zavrzanovo iz Polhovca Gradca, katere je bila že 15 krat predkaznovana in je bila že leta 1896. izgnana iz Ljubljane. Ker je Zavrzanova mislila, da so na policijski pozabili na njo, je prišla letos v Ljubljano služiti, toda detektiv je Zavrzanovo spoznal in jo aretirati. Zavrzanova se bo morala pred sodiščem zagovarjati.

Ij Tatvina v kavarni. V neki kavarni je bila ukradena g. Frančišku Lanušku pelerina, vredna 1200 kron. Polcija je tatu izsledila in aretirala.

Katoliški vestnik.

c Kongregacija gospodov v kapeli oo. jezuitov ima svoj redni sestanek vsako sredo ob pol osmih zvečer.

c Na Rakovniku in sicer v notranji kape- li so bile pretekli teden duhovne vaje za mla- deniče in moške. Udeležba je bila prav zado- voljiva, dokaz, da so tudi mladi fantje dovzet- ni za resna premišljevanja verskih resnic. V nedeljo, 16. t. m., zjutraj je bil sklep s sv. ma- šo, govorom in skupnim sv. obhajilom. Ker

mnogi želijo, naj bi se taki govori nadaljevali bo odslej na Rakovniku v domači kapelici z odobrenjem ml. knezoškofa vsako nedeljo in praznik ob poldeveti uri sv. maša s premi- šljevanjem sv. evangelija samo za odrasle mla- deniče in moške, popoldne pa ob polštirih isto- tam govor in blagoslov.

Narodno gledališče.

Is gledališke pisarne. V četrtek 20. t. m. od- pade v dramskem gledališču predstava »Komedija

zmešnjav«, ker je igralec vodilne vloge za dalje časa obolel. Mesto tega se bo igral letos prvič v sezoni »Kozarec vode« z g. Putjato in gospo Ša- ričevno, gospe Borštnikovo, gospodično Vero Dani- lovo, g. Zeleznikom i. dr.

Turistika in sport.

Prvenstvene tekme 23. t. m. (Službena objava L. N. P.) Prostor Ilirije ob 14. uri Hermes proti Svoboda, Ljubljana; ob 16. uri Pri- morje : Sparta. — Prostor Sparte ob 10. uri

Svoboda, Moste rez : Svoboda, Ljub- ljana rez, ob 14. uri Jadran : Svoboda, Moste. Moštva se opozarja, da treba k tekam točno nastopiti. — Režijo obeh tekem na prostoru Ilirije ima oskrbeti S. K. Primorje. (k)

Prosveta.

pr Pravilnice Frana Milčinskega so izšle v drugem natisu v založbi L. Schwentnerja v Ljub- ljani. Rabe sta oskrbela G. Birola in M. Gasparl. Cena 48 kron, po pošti 54 kron. Po vsebini in zunanji obliki lepa in za mladino primerna knjiga.

Brezplačna instrukcija

v predmetih za gimn. ali licej, ali v ka- kem modernem jeziku, pri družini, ki bi visokošoleu odstopila stanovanje, če mo- goče s hrano. Ponudbe na upravo lista pod »Instrukcija«. 3830

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze so- čutja povodom smrti naše ne- poznane mamice

Marije Koželj

nadučiteljeve vdove

se vsem iskreno zahvaljujemo. Prisrčna hvala pevskega zboru St. Jakobskega naor. društva za ganljivo žalostinko in vsem, ki so drago nam pokojnico spre- mili na zadnji poti.

Ljubljana, 20. oktobra 1921.

Zalujoci ostali.

Ženska se išče,

katera bi čistila sobe v poljub- nih urah. Zglasiti se je v »Akademskem domcu«, Miklošičeva cesta št. 5. 3849

čevljarški pomočnik za boljša dela se sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Fužine št. 6 pri Ljubljani. 3829

Trgovski pomočnik se sprej- me. Prva moč, za mešano stroko pri MIHAELU OMAHNU, Višnjagora. 3838

HIŠA naprodaj v Kandiji pri Novem mestu s tremi sobami, vsemi pritliklinami, vodo- vodom in vrtom. Naslov in cena v upravi pod šte. 3824. 3824

PEČI RAKIJU, biti trgovec, fabri- kant, mali obrtnik itd., a nepoznavati propise o trošarinah, je pogibeljno, ako naručiš »Odredbe o drža- vni trošarini«, koje je izdao Savez Finans. Kontrole, a kompilirao viši fin. svetnik dr. F. Prenj, štampane latinicom možeš izbeći neugodnosti. Cena knjige je 35 K, a naručuje se samo kod Administracije »Finans. Kontrola«, Doboj, Bosna, i šalje pouzecom ili novac unapred. 3838

Železne barele

proda J. GOREC. 3791

Po nizki ceni:

Nova dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, tudi malo rabljeni. F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28 — Karlovska cesta št. 4.

Prazne, nove in rabljene (djakova) v vsaki množini po najnižji ceni pri: **FR. SIRC, KRANJ.** Kupujem suhe gobe, fižol, brinjevo olje.

APNO iščemo v večji množini.

Ponudbe na: GRADIVO, trgova- čko društvo gradjevnog i tehni- čkog materijala 3892 Zagreb, Bogovičeva ul. 3.

Industrijalcem tehničnih predmetov!

Tehnična pisarna dipl. inž. Milosav- ljevića in Popovića, prejšnjih načelnikov Ministarstva išče zastopništvo slovenskih domačih proizvodov tehnične stroje in sprejema iste tudi v komisijsko prodajo en gros. 3770 Kataloge, vzorce in pogoje poslati Kotorska ulica 57, Beograd.

NAGROBNI KRIŽI

železni, fino lakirani in pozla- čeni se **dobe** po zelo nizki ceni pri

„METALLUM“ D. D.

za promet železa, kovin in teh- ničnih izdelkov

ZAGREB

Ilica 112

Ilica 134

Telefon 21-09 Int. telefon 1-98

Brzjavi: „METALLUM“.

Narocajte in širite „Slovenca“!

Vabilo na subskripcijo delnic.

Ponovno se je v trgovskih krogih izrazila želja, naj se ustanovi trgovska spedijska družba, katera bi se pečala v vskladiščenju blaga, izvrševala carinsko manipulacijo in spedičijo na vse strani ter vzdrževala carinsko tranzitno skladišče (smetišče) in na ta način nudila vsem stanovskim tovarišem ugodnosti, katerih danes pri raznih zasebnih spedičijah in carin- skih posrednikih ne uživajo, temveč le-ti blago strahovito podražujejo. Trgovci Slovenije, upoštevajoč to obšekoristno željo, so sestavili pripravljalni odbor, kateri je imel nalogo, vse potrebno ukreniti ter pripraviti za ustanovitev

„ORIENT“

mednarodne trgovsko-spedijske in skladiščne delniške družbe v Mariboru

z delniško glavnico din. 1.000.000.—, katere ustanovitev je bila odobrena od ministra za trgovino in industrijo z odlokom od 15. avgusta 1921, VI., št. 3903, konc. lista z dne 3. oktobra, št. 7008, oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani. Na podlagi tega dovoljenja se daje v podpis

eden milijon dinarjev

delniške glavnice, ki je razdeljena na 10.000 delnic v nominalni vrednosti po din. 100.— za komad, glasečih se na prinosca.

Razni stroški pri izdaji delnic znašajo 15 dinarjev za vsako delnico. Nominalni znesek po din. 100.— in pa stroški po 15 din. se morajo v celoti plačati takoj pri podpisu.

Podpisovanje se vrši od 15. oktobra 1921 do 6. novembra 1921. Odbor si pridržuje pravico svobodne dodelitve delnic do 15. novembra 1921.

Subskribenti imajo pravico dvigniti z dnem 20. novembrom 1921 vplačano protivrednost za nedodeljene delnice. Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 5 in 25 delnic.

Začasno se bodo izdala potrdila o dodeljenih delnicah, ki se bodo pa pozneje zamenjala za delnice družbe »Orient«.

Kot subskripcijska mesta fungirajo: Centralna banka v Zagrebu in njene podružnice; Ljubljanska kreditna banka in njene podružnice; Zadruga gospodarska banka v Ljubljani, njene podružnice in afilijacije; Mariborska eskomptna banka in njene podružnice; Gradjanska banka v Beogradu in njene podružnice in vsi trgovski gremiji in trgovske zadruge.

Vabimo Vas v svoj krog, da si ustanovimo mogočno stanovsko spedijsko družbo, katera nas bode rešila odvisnosti in izžemanja raznih izkoriščevalcev našega stanu.

Družba ustanovi podružnice v Ljubljani, Beogradu, Subotici, Rakeku, Splitu, Barošu, Solunu in Carigradu. Organizirajmo se, ker edinole v organizaciji je moč.

Podpisujte torej delnice naše »ORIENT«, mednarodne, trgovsko-spedijske in skladiščne delniške družbe v Mariboru.

Maribor, dne 14. oktobra 1921.

Bratje Tavčar, industrijalci v Mariboru.

Franc Gulda, trgovec v Mariboru.

Ivan Koražija, trgovec v Mariboru.

Peter Majdič, industrijalec v Celju.

J. Medved, veletrgovec v Ljubljani.

Hinko Pogačnik, industrijalec v Rušah.

Ivan Kostevec, trgovec v Ljubljani.

Vilko Weigl, trgovec v Mariboru.

Albert Pečovnik, trgovec v Mariboru.

Gustav Bernhard, trgovec v Mariboru.

J. Samec, veletrgovina v Ljubljani.

A. & E. Skaberne, veletrgovina v Ljubljani.

Josip Rosenberg, industrijalec v Mariboru.

Anton Tonejc in dr., imp. in eksp. v Mariboru.

Alojz Znidarič, trgovec v Mariboru.

Eksp. društvo Matheis, Suppanz i. dr. v Mariboru.

Jos. Šerec, trgovec v Mariboru.

»Drava«, lesna industrija d. d. v Mariboru.

Matej Hedžet, vrletrgovec v Ljubljani.

Ivan Lininger, veletrgovec v Ljubljani.

Franjo Čuček, industrijalec v Ptuj.

Alojzij Senčar, trgovec v Ptuj.

Miloš Gnuš, glavni tobačni založnik v Mariboru.

Franc Starčič, trgovec v Mariboru.

M. Berdajs, trgovec v Mariboru.

Karl Haber, trgovec v Mariboru.

Prva mariborska tovarna mila v Mariboru.

Ing. Himmler Adolf, eksporter v Mariboru.

Kobi Drago, industrijalec v Mariboru.

Viljem Freund, tovarnar v Mariboru.

Jakob Zadravec, industrijalec v Središču.

Karl Pertinaš, industrijalec v Celju.

Davorin Tombah, trgovec v Ptuj.

Anton Brenčič, trgovec v Ptuj.

M. E. Šepce, trgovec v Mariboru.

Anton Jurca, industrijalec v Ptuj.

Pozor vozniki in izvoščki!

SENO

Zajčje kože
kupuje

•tovarna klobukov „ŠEŠIR“, d. d. Škofjaloka.

Tovarnarji! Trgovci!

Trgovski potnik in zastopnik v Vel. Bečkereku išče glavnih zvez za celi Banat, ter sprejme tudi glavno zastopstvo. Jamstvo za blago na razpolago. Ponudbe na naslov Franjo Mäszler, Cara Dušana ulica broj 20, Veliki Bečkerek. 3668

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.